

Górési ős-elemek

felismerése, megtapasztalása 11 év után

(részleges-viszonylagos, egyéni tapasztalat megosztása,
egyelőre „csak” gyűjtőmunka,
egy korábbi, talán jobb feljegyzésem elveszett..., vagy csak álmodtam volna ezt is?)

(...)

„Mi a **fő motívum** a pusztán?

Az ég, a naplemente- vagy kelte?

Az égen a viharos felhőzet vagy a puszta föld?

Mi adja meg a hangulatot?

A távolban lévő állati foltok vagy a közelben levők?

Birkák, lovak, vagy száguldó csikósok?”

(...)

(Csontváry K.T. levele Haranghy György fotóművésznek Debrecenbe 1903-ban.)

Kiemelés tőlem: B.L.)

Tűz-fény: a Nap heve, hőség, olykor nyomasztó-fullasztó ereje,

forróság (sör, mint folyadékpótlás..., ha-ha-ha),

(júliusban vagyunk ott jobbára-igen meleg van),

a nádasok tüze, füstje-félelem,

villámok tüze-égiháború, füst, korom, pusztulás, sivatag,

a róna tájban való vágásai, nyiladécai puszta lábának nem valók...

nyári hő-mérséklet,

pirkadat-naptámadat és szentület-alkonyat közösségi „ünnepei”, szentségei:

közben csend és beszélgetés, zenészó, ételkészítés messzi-közeli tüze

dombra és dombról felhalló és leszaladó hangok

Víz: életvíz: a kutak vize, gémeskutak, régen kanyargó folyók (Tisza), erek,

régen: árterek, fokok, erdők bősége, falvak, templomok, csárdák sűrűje,

ma: csatornák, tó, ladik, fürdés (Tiszafüred-morotva, Tiszacsege-fürdő),

halászat (Tiszacsege, csárdai halászlé sörrel)

óriási hiány !!!!!!!!

nem iható a víz..., csak fürdésre, stb.

eső, vihar (Csontváry), utána szivárvány, elképesztő színű és formájú felhő-játék,

s fotózás

borkóstolások...

Föld: halmok, por-sivatag, róna-utak, eső után átlábalhatatlan sár-„akadály”,

agyagozás..., szobor...,

Ég/levegő/szél: felhő-napszentület és támadat, levegő szabad mozgása (pucér testek)
kevésbé érzem látványos meghatározónak,
bár(!): végtelenség, szabadság! Csillagok végtelenje-szabad „látlat”
Sőt!: Madarak!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!! Repülés, szabadság és betegség...
Madár visszavádító-telep...
Vihar előtti nagy szél-2011 nyarán, kecskevágás közben...

Életfa: gémeskutak forma-játéka (mérlegelés, vízöntés...),
fura, egyedi fák a tájban, pl. „Krisztusfa”
tűzifa, száraz akácok,
gólyafészkek archaikus-ősi volta, látványa, erős hatása-emberi építmény!
Tejút égi-éjjeli látványa, Y-formája

Egyéb: ember és állat (beteg és ép, nemes és nemtelen-szemtelen..., örök körforgás)
Kecskevágás 2011 nyarán..., kecskeduda...
beszélgetések, szellemi foglalkozások-alkotások-kiállítások
vetítések, zeneszó-énekek, borok-sörök, s egyebek
szalmabálák hengerei, kisebb-nagyobb hidak, pallók

Még valami, menetközben:

csend és csönd, mily szép szó-pár!

Csend: mély, a leghalkabb zaj nélküli létezés, mozdulatlanság, némi halál.

Csőnd: élesen hallható csend, valami becsengés, valami „felütés”, valami figyelemreméltó,
megdöbbentő figyelmeztetés, valami rejtély, valaki jön, valami mindjárt történni fog!

Ajánlott szakirodalom: PONTOSÍTANI!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!! Nincs készen!

Csontváry K. T.: Vihar a Nagy Hortobágyon c. festmény (Pécs)

Élő táj 1. 2. kötetek

Béres András: Arra van egy kőhíd rakva

H.B. megye kunhalmi

Jász-Nagykun-Szolnok megye kunhalmi

Ártéri anyag-térképek

Tiszafüredi tanulmányok: Pénzásó Pista, kerámia

Képrovók

A Hortobágy